

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SETIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2011

REKENINGKUNDE NASIEN RIGLYNE (MEMORANDUM)

PUNTE: 300

ALGEMENE BEGINSELS:

- 1 Waar bewerkinge vereis word, ken volpunte vir die finale antwoord toe. Indien die antwoord verkeerd is, merk die berekeninge. Indien van die bewerkinge se bedrag as die finale antwoord gegee word, gee die punte wat vir die berekeninge toegeken is (Inkomstetaal) en nie die werk met punt vir die antwoord nie.
- 2 Punte vir die korrekte metode word so ☒ aangedui.
  - Vir berekeninge en finale totale moet minstens een deel van die berekening korrek wees om die metode-punt te verdien. Vir totale, kyk na metode en redelikheid van antwoord voordat punt toegeken word.
  - In gevalle waar antwoorde van die vorige vraag gebruik moet word(oordra van antwoorde), maak seker dat hulle korrek oorgedra is.
  - Die positiewe of negatiewe invloed van enige getal moet aangedui word om 'n punt te verdien, behalwe as dit anders aangedui word. As geen teken (+/-) of hakies voorsien is nie, neem aan die getal is dan positief.
- 3 Vir vrae waar verduidelikings of opmerkings gevra word, (2 punte of meer), moet deelpunte toegeken word.
'n Goeie opmerking sal gewoonlik die antwoord verduidelik. Pasop dat die leerders nie dieselfde antwoord net op verskillende maniere verwoord nie. Neem kennis dat die memorandum net voorgestelde antwoorde gee – lees en besluit self of leerder se alternatiewe antwoord 'n punt verdien en gee punte dienoreenkomstig.
- 4 Waar leerders gepenaliseer word bv.(met vreemde items, misplaaste items en sekere weglatings, ens.) kan die punte vir daardie afdeling nie negatief wees nie. Waar leerders gepenaliseer word, moet dit langs die vraag aangedui word.

Hierdie memorandum bestaan uit 16 bladsye.

VRAAG 1

VASTE BATES EN INKOMSTESTAAT

(60 punte ; 36 minute)

1.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN SHARKS HANDELAARS

TOERUSTING (B4)

2010 Mrt	1	Saldo	a/b	34 600	2010 Mei	1	Bateverkope ✓		3 600
Jun	1	Krediteurekontrole ✓		8 000 ✓			Saldo	o/d	39 000 ☒
				42 600					42 600
2011 Mrt	1	Saldo	a/b	39 000 ☒					

5

OPGEHOOPTE WAARDEVERMINDERING OP TOERUSTING (B5)

2010 Mei	1	Bateverkope		1 200	2010 Mrt	1	Saldo	a/b	15 700
		Bateverkope ✓		60 ✓✓	Mei	1	Waardevermindering ✓		60 ✓
		Saldo	o/d	17 875 ☒	2011 Feb	28	Waardevermindering		3 375 ✓✓✓
				19 135					19 135
							Saldo	a/b	17 875 ☒
*Waardevermindering mag as een bedrag – R3 435 aangedui word (ken die toegekende punte dienooreenkomstig toe)									

10

NOTA: VASTE BATES

KOSPRYS (1 Maart 2010)	34 600
Opgehoopte waardevermindering op toerusting	(15 700)
Drawaarde op 1 Maart 2010	☒ 18 900
Bewegings: Toevoegings	✓ 8 000
Verkope teen drawaarde (3 600 – 1 260)	✓✓ (2 340)
Waardevermindering <i>Kontroleer waardevermindering se totaal in bostaande rekening</i>	☒ (3 435)
DRAWAARDE OP 28 FEBRUARIE 2011	☒ 21 125
Kosprys(28 Februarie 2011)	☒ 39 000
Opgehoopte waardevermindering op toerusting	☒ (17 875)

8

1.2 SHARKS HANDELAARS

INKOMSTESTAAT VIR DIE JAAR EINDIGENDE 28 FEBRUARIE 2011

Verkope	(123 860✓ – 1 360✓)	122 500	②
Koste van Verkope		(57 500)	✓
BRUTO WINS	<i>Inspeksie</i>	65 000	✓
Ander Inkomste		31 000	
Voorsiening vir oninbare skulde aansuiwering	(1 111 – 811✓)	300	✓ ②
Huurinkomste	(31 850✓ – 2 450✓)	29 400	✓ ③
Wins met verkoop van bate	(100✓ + 60✓)	160	✓ ③
Korting ontvang		1 140	✓
BRUTO INKOMSTE	<i>Inspeksie</i>	96 000	✓
BEDRYFSUITGAWES		62 000	
Handelsvoorraadtekort		1 330	✓✓
Waardevermindering	Oordrag van Nota	3 435	✓
Salarisse en Lone		36 000	✓
Versekering	(2 220✓ – 555✓)	1 665	✓ ③
Oninbare Skulde	(730✓ + 320✓)	1 050	✓ ③
Munisipale Dienste		6 340	✓
Verbruiksgoedere	(4 440✓ – 1120✓)	3 320	✓ ③
Diverse uitgawes		8 860	✓
BEDRYFSWINS	<i>Inspeksie</i>	34 000	✓
Rente-inkomste	(200✓ + 60✓)	260	✓ ③
Wins voor rente-uitgawe		34 260	
Rente-uitgawe	(2 500✓ + 200✓)	(2 700)	✓ ③
NETTO INKOMSTE VIR DIE JAAR	<i>Inspeksie</i>	31 560	✓

Ken volpunte toe vir die finale antwoorde. Deelpunte vir bewerkinge, selfs as finale antwoord. VREEMDE ITEMS-Enige Balansstaatrekening in die Inkomstestaat (maksimum -2)
Alle misplaaste inskrywings moet as verkeerd gemerk word.

37

VRAAG 2

VENNOOTSKAPPE

(60 punte ; 36 minute)

2.1 Bereken die ontbrekende bedrae van (a) tot (d) in die Privaatrekening/Lopende rekening van die vennote.

(a) $60\,500 \times \frac{12}{11} = 66\,000$ ✓

3

(b) $93\,625 - 66\,000 - 12\,775 = 14\,850$ ✓

Of

$$180\,000 \times 9\% \times \frac{3}{12} = 4\,050 \quad \checkmark$$

$$160\,000 \times 9\% \times \frac{9}{12} = 10\,800 \quad \checkmark = 14\,850 \quad \checkmark$$

3 punte omdat dit van die grootboekrekening bereken kon word

3

(c) $(120\,000 \times 9\%) \times \frac{8}{12} = 7\,200$ of 2 punte

$$(160\,000 \times 9\%) \times \frac{4}{12} = 4\,800 \quad \checkmark \text{ of 2 punte}$$

$$= 12\,000 \quad \checkmark$$

Krediet is vir berekeninge gegee

5

(d) 12 710
69 600 ✓ (1 punt vir die 3 bedrae – almal gegee)
12 775
12 000 ✓ (Soos (c) hierbo)

$$= 107\,085 - 69\,600 = 37\,485 \quad \checkmark$$

4

2.2 Bereken die Netto-wins vir die jaar.

$$66\,000 \checkmark + 69\,600 \checkmark = 135\,600$$

$$14\,850 \checkmark + 12\,000 \checkmark = 26\,850$$

$$12\,775 \checkmark + 12\,775 \checkmark = 25\,550$$

$$= 188\,000 \quad \checkmark$$

7

2.3 Bereken Feint se persentasie opbrengs op sy belegging.

$$\frac{\begin{array}{l} \checkmark (\text{vir al drie bedrae of totaal}) \\ 66\,000 + 14\,850 + 12\,775 \\ \hline \frac{1}{2} (180\,000 + 160\,000 - 2\,260 + 30\,865) * \end{array}}{\begin{array}{l} \checkmark \\ \text{Totale kapitaal (1)} \end{array}} \times 100 = \frac{9\,362\,500}{184\,302.5}$$

totale privaatrek. (1) = 50.79 of 50,8 % ☒

* moet noemer wees

6

2.4 Feint verstaan nie die betekenis van bogenoemde antwoord nie en vra vir jou hulp. Watter verduideliking sal jy aan hom gee?

- Bogenoemde persentasie-opbrengs is hoog in vergelyking met opbrengs op ander beleggings
- Sal kommentaar lewer op die huidige rentekoers wat banke aanbied.
- Moet ook kyk na sy vennoot se opbrengs op sy belegging asook vergelyk met vorige jaar se opbrengste op beleggings.
- Moet ook kyk na elkeen se kapitaalbydraes, elkeen se winsdeling en algehele bydrae in die bestuur van die besigheid.

Enige aanvaarbare antwoord (goed/bevredigend/swak) ✓✓✓

3

2.4.1 Gee 'n geskikte rede waarom Margin ontevrede met bogenoemde transaksie kan wees.

- Feint het die voertuig teen 'n bedrag baie laer as boekwaarde geneem en dit het gelei tot 'n verlies met verkoop van bate
- Hy het sy invloed as vennoot gebruik om die persone betrokke te manipuleer om die besluit te neem, tot sy voordeel- hy het onregverdig baat by die transaksie gevind.
- Soortgelyke voordeel vir Feint – nie bespreek nie (55 000 – 20 000 = 35 000)

Enige ander verduideliking – een geldige punt ✓✓

2

2.4.2 Beskryf die basiese funksie van 'n interne ouditeur.

- Onafhanklike aktiwiteit
- Ondersoek, analiseer en evalueer die kontrolemaatreëls om te kyk of dit in plek is
- Toets om te kyk of hulle voldoen aan wat normaalweg aanvaarbaar is (Beleide/Etik)
- Neem kennis van swakhede en gee raad aan die bestuur hoe om dit te verbeter.

EEN geldige punt
✓✓

2

2.4.3 Verduidelik hoedat 'n interne ouditeur sal bydra om kwessies soos in VRAAG 2.4 beskryf op te los.

- “Waghond” persoon wat gedurig besluite en prosedures evalueer en bestuur raadgee omtrent aanvaarbare en onaanvaarbare gedrag.
- Verantwoordbaarheids- en Deursigtigheidsbeginsels – bespreking voordat besluite geneem word – eenstemmigheid

Enige aanvaarbare verduideliking (goed/bevredigend/redelik) ✓✓

2

2.5 KAPITAALNOTA

	FEINT	MARGIN	TOTAAL	
Saldo on 1 January 2010	180 000	120 000	300 000	
Byvoegings/Onttrekking van kapitaal <i>Kan apart getoon word</i>	✓(20 000)	✓ 40 000	20 000	
Saldo op 31 Desember 2010	☑160 000	☑ 160 000	☑ 320 000	<div>5</div>

HANDELS- EN ANDER BETAALBARE BEDRAE

Krediteurekontrole	22 680	✓	
Vooruitontvange inkomste	4 520	✓	
Opgelope uitgawes	6 650	✓	
SAID – LBS EN PENSIOENFONDS	20 950	✓	
Korttermyn deel van lening	5 000	✓	
Vreemde items -1 (maks -2)	59 800	☑	<div>6</div>

2.6 FM HANDELAARS

BALANSSTAAT SOOS OP 31 DESEMBER 2010

BATES			
NIE-BEDRYFSBATES	NOTAS	384 700	
Vaste Bates		375 700	
Finansiële Bates		9 000	
BEDRYFSBATES		150 150	
Voorraad		82 640	
Handels- en ander Ontvangbare bedrae		64 810	
Kontant en Kontantekwivalente		3 000	
TOTALE BATES		534 850	
EKWITEIT EN AANSPREEKLIKHEID			
Eienaarsbelang		388 350	☒
• Kapitaal	Nota	320 000	☒
• Privaatrekeninge/Lopende rekeninge (30 865✓ + 37 485 ☒)		68 350	☒
NIE-BEDRYFS LASTE		75 000	
• <i>Lening: xy Bank</i> (80 000✓ – 5000)		75 000	☒
BEDRYFSLASTE	150 150/2,1	71 500	✓✓
• <i>Handels- en ander betaalbare bedrae</i>	Nota	59 800	☒
<i>Korttermyn lening kan ook hier getoon word (Ken al die punte hier toe)</i>		11 700	☒
TOTALE EKWITIET EN AANSPREEKLIKHEID	<i>Kontroleer totale bates</i>	534 850	✓

12

Alle misplaaste items moet as verkeerd gemerk word.

VRAAG 3

BANKVERSOENING

(35 punte ; 21 minute)

3.1.1 KONTANTONTVANGSTE JOERNAAL VAN STORMERS HANDELAARS – JUNIE 2011 KOJ6

DOK NR	D	BESONDERHEDE	F	ONTLEDING VAN ONTVANGSTE	BANK	DIVERSE REKENINGE	BESONDERHEDE VAN DIVERSE REKENINGE
	30	Totaal			17 763		
b/s		CNB Skryfbehoeft-handelaars			✓✓ 27	27	Skryfbehoeftes ✓
		STARS			✓ 100	100	Onttrekkings ✓
		UC Bank			✓✓ 330	330	Rente o belegging ✓
					☑18 220	<i>Bedrag en besonderhede vir elke punt</i>	

9

ALGEMENE GROOTBOEK VAN STROMERS HANDELAARS – JUNIE 2011 KBJ66

DOK NR	D	NAAM VAN BEGUNSTIGDE	F	BANK		DIVERSE REKENINGE	BESONDERHEDE VAN DIVERSE REKENINGE
	30	Totaal		15 960			
b/s		V. Skalk		✓ 265		265	Debiteurekontrole ✓
		CKS Versekeraars		✓ 180		180	Versekering ✓
		UC Bank		✓ 295		295	Bankkoste ✓
				☑16 700		<i>Bedrag en besonderhede vir elke punt</i>	

7

3.1.2 ALGEMENE GROOTBOEK VAN STROMERS HANDELAARS

BANK (B7)

2011 Jun	1	Saldo	a/b	✓ 10 220	2011 Jun	30	Totale Betalings		☑ 16 700
	30	Totale Ontvangstes		☑18 220			Saldo	o/d	✓ 11 740
				☑28 440	<i>1 punt vir albei totale</i>				28 440
Jul	1	Saldo	a/b	☑11 740					

6

3.1.3 BANKVERSOENINGSTAAT OP 30 JUNIE 2011

		DEBIET	KREDIET
Debietsaldo soos per Bankrekening		☒ 11 740	
Krediteer deposito nog nie aangeteken nie			✓ 15 000
Krediteer bedrag verkeerdelik gedebiteer			✓ 540
Debiteer uitstaande tjeks	142	✓✓ 320	
	156	✓ 380	
	162	✓ 740	
Debietsaldo soos per bankstaat		☒ 2 360	
<i>Vir albei totale</i>		☒ 15 540	15 540

9

3.2 Die bestuurder is bekommerd oor die uitstaande deposito's. Noem interne kontrolemaatreëls wat ingestel kan word om so 'n situasie te voorkom.

- Deposito's moet binne een dag van ontvangs van geld gedoen word.
- Verdeel pligte - 'n senior bestuurder moet deposito's saam met nog 'n ander persoon doen.
- "Countersigning" (mede-ondertekening) van depositostrokies moet ooreenstem met joernale.
- Daaglikse versoening van ontvangstes en betalings-joernale en dokumente.
- Roteer pligte.

Enige aanvaarbare verduideliking x 2 ✓✓ ✓✓

4

VRAAG 4**KONTANTBEGROTINGS****(45 punte ; 27 minute)****4.1 DEBITEURE-INVORDERINGSKEDULE**

MAAND VAN VERKOPE	KREDIET-VERKOPE		JUNIE	JULIE
APRIL	35 700 ✓		4 284 ✓	
MEI	33 600 ✓		18 480 ✓	4 032 ✓
JUNIE	42 000 ✓		12 600 ✓	23 100 ✓
JULIE	31 080 ✓			9 324 ✓
KONTANT VAN DEBITEURE			35 364	36 456

10**4.2 CROCKLEY-SKRYFBEHOEFTE-HANDELAARS****KONTANTBEGROTING VIR DIE TYDPERK JUNIE/JULIE 2010**

KONTANTONTVANGSTE	JUNIE	JULIE
Kontant van debiteure	35 364 ☑	36 456 ☑
Kontantverkope	14 000	10 360 ✓
Vaste Deposito	40 000 ✓	
Rente op Vaste deposito	1 000 ✓✓	
TOTALE ONTVANGSTES	90 364 ☑	46 816 ☑
KONTANTBETALINGS		
Kontantaankope van voorraad	20 000	14 800 ✓✓
Betalings aan krediteure	15 200	19 000 ✓✓
Diverse uitgawes	4 300	4 300 ✓
Salarisse en Lone	16 000	17 280 ✓✓
Motorvoertuig uitgawes	5 000	5 000 ✓
Terugbetaling van lening		20 000 ✓
Rente op lening	1 200	1 000 ✓✓
TOTALE BETALINGS	61 700	81 380 ☑
KONTANTSURPLUS/-TEKORT		
Bank (Beginsaldo)	28 664 ☑	(34 564) ☑
	(2 144) ✓	26 520 ☑
BANK (EINDSALDO)	26 520 ☑	(8 044) ☑

8

18

26

4.3.1 Hoekom is dit nodig om 'n Kontantbegroting op te stel? (Twee punte)

- Kontant bestuur – geskatte toekomstige inkomste/betalings.
- Om sekere betalings te regverdig soos bv. aankope van 'n bate, ens.
- Om bestuur te help met die besluitneming oor toekomstige uitbreidings, besnoeiing promosies, ens.
- Om tendense te bepaal – goed of sleg.
- Om vir lenings en oortrokke fasiliteite te motiveer

Enige twee geldige punte x 2 ✓ ✓

2

4.3.2 Jy ontdek dat die werklike motoruitgawes vir Junie 2010, R6 550 was. Gee TWEE moontlike redes/verduidelikings vir die verskil.

- Misbruik van voertuig deur personeel vir persoonlike gebruik.
- Onverwagte petrol prysstygings en/of onderhoudskoste
- Noodgeval herstelwerk
- Onvoorsiene toename in verkope en daarom meer afleverings

Enige twee geldige punte x 2 ✓ ✓

2

4.3.3 Bestuur die besigheid sy kontant doeltreffend? Motiveer jou antwoord deur TWEE voorbeelde (met syfers/getalle) uit die begroting aan te haal.

Ja of Nee ✓

- Kommentaar op die invordering van debiteure (55% betaal na 30 dae)/betalings aan krediteure(maak nie gebruik van die voordeel van 60 dae krediet om dan die korting te ontvang nie).
- Deur gebruik te maak van die vaste deposito wat verval (R40 000) – om 'n groot gedeelte van die lening af te betaal. (R20 000)
- Groot verhogings in salarisse + lone 8% (inflasie is $\pm 4,5\%$)
- Geen voorsiening vir toename in verkope nie (advertensie) net Junie se projeksie is hoog (R56 000)
- Afgesluit met 'n oortrokke bankrekening R8 044 – dus sal rente betaal moet word

Enige TWEE aanvaarbare antwoorde met syfers wat kwoteer moet word ✓✓ ✓✓
Antwoorde moet gebaseer wees op leerders se berekeninge

5

VRAAG 5

VERVAARDIGINGSONDERNEMINGS

(45 punte ; 27 minute)

5.1.1 MEERVOUDIGEKEUSE-VRAE (Skryf SLEGS die korrekte letter in die ooreenstemmende blok neer)

(a) C ✓	(b) B ✓	(c) A ✓	
			3

5.1.2 Deur van die getalle in bostaande tabel gebruik te maak, bereken die gelykbreekpunt.

Verkoopprijs: $720\,225/4\,365 = 165$

Veranderlike koste per eenheid:
 $414\,675/4\,365 = 96$

✓

299 600
 $165 - 96$ (of 70 vir 4 punte)

✓✓ ✓✓

 $= 4280$ eenhede ✓ (Nie Rand nie)
6

5.1.3 Watter raad sal jy aan Kolkata Vervaardigers gee met betrekking tot die gelykbreekpunt-analise wat hierbo bereken is?

- Alhoewel hulle gelyk gebreek het ($4\,365 > 4\,280$), is dit baie klein en lei dit tot 'n klein netto wins. ADVIES: Produksie moet verhoog word – kyk na al die veranderlikes wat toe groter netto wins kan lei soos bv. besnoei koste, goedkoper arbeidsmateriaal, verminder uitgawes en probeer ook verkope promoveer, ens.

Enige aanvaarbare verduideliking (goed/bevredigend/swak) ✓✓✓

3

5.1.4 Bereken die fabrieksbokoste per eenheid vir die jaar eindigende 30 Junie 2010.

 $299\,600 - 138\,095 = 161\,505/4\,365 = R37$

✓ ✓ ✓* ☒

* moet die noemer wees.

4

5.1.5 Die fabrieksbokoste per eenheid vir 2009 was R42. Gee 'n moontlike rede (behalwe vir prysveranderinge) vir die verandering in die eenheidskoste.

- Ekonomie van skaal – 'n verhoging in produksie wat lei tot verlaging in vaste koste per eenheid.
- Goedopgeleide/vaardige werkers (minder vermorsing van water/elektrisiteit/verbruiksgoedere)
- Meer koste-effektiewe produksie – benodig minder tyd (meganisasie)

Enige aanvaarbare rede ✓✓

2

5.2.1 FABRIEKSBOKOSTE

Huuruitgawe	(66 900 x $\frac{2}{3}$)	44 600	✓✓
Water en Elektrisiteit	(23 450 x 70%)	16 415	✓✓
Versekering	(8 600 ÷ 2)	4 300	✓✓
Salaris – Fabrieksvoorman		72 000	✓
Fabrieks Indirekte Materiaalkoste	(9 870 ✓ + 33 330 ✓ – 6 200 ✓)	37 000	✓ ④
Waardervermindering van fabrieksaanleg en -masjinerie		12 400	✓
Diverse Fabrieksuitgawes		10 285	✓
		197 000	✓

14

5.2.2

ALGEMENE GROOTBOEK VAN CHENNAI PRODUKTE
GOEDERE-IN-BEWERKING REKENING

2010 Jul	1	Saldo	a/b	22 220 ✓	2011 Jun	30	Klaarprodukte Voorraadrek.		*615 000 ✓
2011 Jun	30	Direkte Materiaalkoste		300 600 ✓✓					
		Direkte Arbeidskoste		114 080 ✓					
		Fabrieksbokoste		197 000 ✓			Saldo	o/d	18 900 ✓
				633 900					633 900
2011 Jul	1	Saldo	a/b	18 900					

* balanserende getal

7

KLAARPRODUKTE VOORRAADREKENING

2010 Jul	1	Saldo	a/b	37 600 ✓	2011 Jun	30	Koste van verkope ✓		*600 000 ✓✓
2011 Jun	30	Goedere-in- bewerkingrekening		615 000 ✓			Saldo	o/d	52 600 ✓
				652 600					652 600
2011 Jul	1	Saldo	a/b	52 600					

*900 000 x 100/150

6

45

VRAAG 6

KLUBS EN VOORRAADBOEKHOUDING

(55 punte ; 33 minute)

6.1.1 Neem die addisionele inligting in ag en bereken die ontbrekende bedrae van (a), (b) en (c) in bostaande grootboekrekening.

(a)

$$\checkmark 800 - (\checkmark 160 \times 2) = 480 \text{ (of 2 punte)}$$

2

(b)

$$(480 \div 160 = 3 \text{ lede})$$

$$\text{Aantal lede: } 42 - 3\checkmark + 8\checkmark = 47 \checkmark$$

$$47 \times 160\checkmark = 7\,520 \checkmark$$

5

(c)

Balanserende
getal:

$$\text{Debite: } 800 + 160 + 7\,520 = 8\,480 \checkmark \checkmark$$

$$\text{Krediete: } 320 + 5\,760 + 480 + 160 = 6\,720 \checkmark \checkmark$$

$$8\,480 - 6\,720 = 1\,760 \checkmark$$

5

6.1.2 Gee 'n geskikte rede waarom "honorarium" aan die kredietkant van die rekening is.

- 'n Komiteelid (sekretaris/tesourier) gebruik sy/haar honorarium om sy/haar ledegeld te betaal.
- 'n Regstelling van 'n oorboekingsfout.

Enige aanvaarbare verduideliking ✓✓

2

6.1.3 (a) Bereken die aantal lede wie se ledegeld nog op 31 Desember 2010 uitstaande is.

- $1\,760 \checkmark \div 160 \checkmark = 11 \text{ lede } \checkmark$

* moet die noemer wees

3

(b) Noem TWEE voorstelle vir die komitee hoedat hulle lede kan aanmoedig om hulle ledegeld betyds te betaal.

- Afslag vir vroeë betalings *Enige aanvaarbare kreatiewe reaksie*
- Gratis toegang vir sekere byeenkomste
- Klubhemde/-wapens/-dasse as ledegeld voor $\checkmark \checkmark \checkmark \checkmark$
'n sekere datum betaal is.
- Geskenke en koopbelyse deur borge.

4

(c) Hoe kan die voorsitter die lede motiveer om meer belangstelling in die klub te toon? Noem TWEE voorstelle.

Werk aan 'n jaarplan, organiseer byeenkomste met ander klubs, evalueer lede se prestasies en beloon hul vir besondere prestasies, ligaprestasies, beloning/erkenning van bywoning, klubkleure. Werkswinkels, uitstappies, opgradering van fasiliteite, ens.

Enige aanvaarbare en kreatiewe reaksie $\checkmark \checkmark \checkmark \checkmark$

4

6.2.1 Ontleding van Transaksies.

NR	BATES		EIENAARSELANG		LASTE	
	GROOTBOEK-REKENING	BEDRAG	GROOTBOEK-REKENING	BEDRAG	GROOTBOEK-REKENING	BEDRAG
(a)			Aankope $\checkmark$	- 3 690 $\checkmark$	Krediteure-kontrole $\checkmark$	+ 3 690 $\checkmark$
(b)	Bank $\checkmark$	- 285 $\checkmark$	Vraggeld op Aankope $\checkmark$	- 285 $\checkmark$		
(c)			Krediteure-afslag $\checkmark$	+ 320 $\checkmark$	Krediteure-kontrole $\checkmark$	- 320 $\checkmark$
(d)	Bank $\checkmark$	- 1 500 $\checkmark$			Krediteure-kontrole $\checkmark$	- 1 500 $\checkmark$
(e)	Handels-voorraad $\checkmark$	+ 6 240 $\checkmark$	Eindvoorraad $\checkmark$	+ 6 240 $\checkmark$		

20

6.2.2

(a) Noem nog EEN ander stelsel wat gebruik kan word om voorraad aan te teken.

- Die deurlopende voorraadstelsel ✓✓

2

(b) Identifiseer TWEE swakhede (nadele) van die periodieke stelsel wat gebruik word.

- Voorraadopname (-telling) om tekorte op te spoor.
- Voorraadopname om eindvoorraad(voorraad op hande) te bepaal
- Probleme met bepaling van tekorte/bestellings
- Nie deurlopende aantekening van voorraadbewegings nie

Enige TWEE verduidelikings ✓✓ ✓✓

4

(c) Verduidelik hoe die gebruik van 'n alternatiewe voorraadstelsel sal help om die kontrole oor die voorraad te verbeter.

- Die voorraadrekords word gedurig opgedateer wanneer voorraad gekoop en/of verkoop word.
- Die saldo van die voorraadrekening moet dieselfde as die werklike voorraad wees.
- Koste van verkope asook bruto wins kan maklik bereken word.
- Tekorte/verliese kan maklik geïdentifiseer word en sal van groot hulp wees om voorraad te beheer

Enige TWEE verduidelikings ✓✓ ✓✓

4

55

TOTAAL: 300